

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ**



СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Галузь знань – 24 Сфера обслуговування

Спеціальність – 242 Туризм і рекреація

Освітньо-професійна програма – «Туризм і рекреація»

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки – 4, семестр – 7

Компонент освітньо-професійної програми – вибірковий, професійний

Дні занять – відповідно до розкладу занять у ЛНУП

Консультації – онлайн і офлайн, відповідно до графіку консультацій кафедри

Мова викладання – українська



ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Юлія Зіновіївна БОРУЦЬКА – кандидат геологічних наук, доцент кафедри туризму ЛНУП.

Контактна інформація:

Адреса: 80381, вул. В. Великого, 1, м. Дубляни,
Львівський район, Львівська область, кім. 312.

e-mail: borutska_yulya@ukr.net

Телефон: +380979478607

Викладачка з 18-річним досвідом, авторка та співавторка більше 160-ти публікацій, у тому числі 16-ох наукових праць, опублікованих у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, підручника та колективних монографій, виданих за кордоном.

ID ORCID – 0000-0002-5040-8624

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58242077900>

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/31818102>

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/31817906>

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=jPg9ZtwAAAAJ>

Читає освітні компоненти: «Геопросторова організація туризму та рекреації», «Експурсійна та туристично-рекреаційна діяльність», «Туристичне краєзнавство», «Туризм на природоохоронних територіях», «Рекреалогія та рекреаційні комплекси світу».

Основні напрями наукових досліджень:

- аналіз принципів геопросторової організації туризму і рекреації в Україні та світі;
- встановлення причинно-наслідкових зв'язків виникнення та розвитку екологічного туризму, сільського зеленого туризму, інших альтернативних видів туристично-рекреаційної діяльності;
- з'ясування ролі природних туристично-рекреаційних ресурсів у екотуристичному потенціалі України;
- висвітлення туристично-краєзнавчих особливостей регіонів України;
- напрацювання методологічних основ і запровадження безперервної екологічної освіти;
- оцінка впливу техногенезу на різні компоненти довкілля (природні води, ґрунти, атмосферне повітря, біорізноманіття).

Анотація освітнього компонента. Екологічний туризм є важливим чинником популяризації сталого розвитку суспільства, оскільки сприяє гармонійному поєднанню рекреаційних потреб людини зі збереженням навколишнього природного середовища. Зростання екологічної свідомості населення через проблеми деградації природних екосистем і необхідність збереження біорізноманіття підвищують значущість екологічного туризму як елемента глобальних та локальних стратегій охорони довкілля. Наша країна та світ загалом все більше орієнтуються на розвиток цього напрямку сталого туризму,

оскільки він формує нові світоглядні парадигми та інноваційні підходи до активного відпочинку, де екологічні принципи і закони стають пріоритетними.

Отже освітній компонент «Екологічний туризм» є актуальним через його спрямованість на вирішення глобальних екологічних проблем, підтримку сталого розвитку та зростаючий попит на екотуристичні послуги. Він забезпечує здобувачів освіти відповідними компетентностями, які формують екосвідомість через призму екологічного туризму і дозволяють ефективно поєднувати туристичну діяльність зі збереженням природи, підтримкою історико-культурної спадщини та соціально-економічним розвитком регіонів.

Освітній компонент «Екологічний туризм» є вибіркоким і належить до циклу професійної підготовки за освітньо-професійною програмою «Туризм і рекреація» спеціальності 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування, обсягом 3 кредити ЄКТС, який викладається у 7 семестрі. Підсумковий контроль – залік.

Метою освітнього компонента «Екологічний туризм» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань, практичних навичок і професійних компетентностей для організації, управління та популяризації екологічного туризму в умовах глобальних екологічних і соціально-економічних викликів, з урахуванням принципів сталого розвитку та охорони природного середовища.

Об'єкт дослідження – процеси, явища та взаємозв'язки, пов'язані з організацією, функціонуванням та розвитком екологічного туризму на глобальному, регіональному та місцевому рівнях. *Предметом вивчення* освітнього компонента є теоретичні, методологічні та практичні аспекти екологічного туризму, включаючи його принципи, організацію, управління, створення маршрутів, маркетинг, соціально-економічний вплив та взаємодію з природними і соціальними системами.

Завданнями освітнього компонента є:

- надати здобувачам освіти базові знання про теоретико-методологічні засади екологічного туризму, його історію та сучасні тенденції розвитку;
- сформувати уявлення про рекреаційно-ресурсний потенціал територій та методи його оцінки;
- ознайомити з принципами створення екотуристичних маршрутів і організацію екотуристичної діяльності на природоохоронних територіях;
- вивчити основи екологічного менеджменту, маркетингових стратегій і підходів до сталого управління екотуризмом;
- розглянути соціально-економічні аспекти розвитку екотуризму та його вплив на місцеві громади;
- дослідити популярні екотуристичні дестинації світу й України, їхню роль у регіональному розвитку та збереженні природної спадщини.
- обґрунтувати інновації, тренди, перспективи в екологічному туризмі, зважаючи на пріоритети сталого розвитку територій.

Формат освітнього компонента: проведення лекційних, практичних занять, консультацій, виконання завдань для самостійної роботи, презентація власних наукових досліджень у формі практичних робіт під час аудиторного освітнього

процесу, а також написання тез, статей, виступи з доповідями на круглих столах, семінарах, конференціях для кращого розуміння та поглибленого вивчення тем.

Зважаючи на обставини непереборної сили (карантинні обмеження, спричинені пандемією COVID-19 та введення воєнного стану в Україні), освітній процес може здійснюватися у дистанційному (змішаному) режимі, у синхронно-асинхронній формі з використанням платформ Zoom, Moodle, Microsoft Teams, Google Meet, Viber.

Освітній контент

Назва теми	Результати навчання
Тема 1. Теоретико-методологічні засади становлення екологічного туризму в світі	Здобувачі вищої освіти повинні <i>знати</i> : <ul style="list-style-type: none"> – понятійно-категоріальний апарат, історію виникнення та еволюції екологічного туризму; – міжнародні організації, що регулюють розвиток екологічного туризму; – методи оцінки рекреаційно-ресурсного потенціалу територій у контексті розвитку екотуризму;
Тема 2. Загальна характеристика рекреаційно-ресурсного потенціалу територій щодо розвитку екологічного туризму	<ul style="list-style-type: none"> – принципи планування та проектування екотуристичних маршрутів; – основи світового й українського законодавства щодо використання природоохоронних територій для екотуризму; – принципи екологічного менеджменту в екотуризмі; – сучасні маркетингові стратегії щодо просування екотуристичних продуктів; – методи мінімізації антропогенного навантаження на довкілля; – вплив екотуризму на соціально-економічний розвиток регіонів;
Тема 3. Основні принципи створення маршрутів на природоохоронних територіях та організація екотуристичної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> – приклади популярних екотуристичних дестинацій світу та України; – роль екотуризму у формуванні позитивного іміджу територій; – сучасні технології для покращення туристичного досвіду; – стратегії сталого розвитку територій та інновації щодо функціонування екотуризму з врахуванням екологічних і соціально-економічних аспектів.
Тема 4. Екологічний менеджмент і маркетингові стратегії в екотуризмі	Здобувачі вищої освіти повинні <i>вміти</i> : <ul style="list-style-type: none"> – вільно володіти основною термінологією у контексті освітнього компонента «Екологічний туризм»; – аналізувати наукові підходи до визначення екологічного туризму; – класифікувати природні території та об'єкти за придатністю для екотуристичної діяльності;
Тема 5. Соціально-економічні аспекти розвитку екологічного туризму	<ul style="list-style-type: none"> – розробляти екологічні маршрути та стежки з урахуванням нормативно-правової бази природоохоронних територій; – оцінювати екологічний стан територій та їхній потенціал для розвитку туристично-рекреаційної індустрії; – планувати маркетингові кампанії для популяризації

Тема 6. Популярні світові й українські дестинації в контексті регіонального розвитку екологічного туризму	екотуризму; – застосовувати принципи екологічного аудиту для оцінки діяльності туристичних об’єктів; – аналізувати соціально-економічний вплив туристичної діяльності на громади; – залучати фінансування для сталого розвитку екотуризму; – аналізувати популярні дестинації, визначати їхні сильні та слабкі сторони;
Тема 7. Інновації, тренди, перспективи в екологічному туризмі та сталий розвиток територій	– планувати маркетингові кампанії для просування екотуризму, орієнтовані на принципи сталого розвитку; – аналізувати й інтегрувати інноваційні підходи для створення туристичних продуктів із мінімальним впливом на довкілля; – організовувати екопросвітницькі заходи та здійснювати виховну діяльність посеред молоді щодо формування екосвідомості; – розробляти рекомендації щодо впровадження успішних практик екотуризму в Україні.

Формування програмних компетентностей

Перелік обов’язкових компетентностей	
Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв’язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності	К05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	К17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій. К20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).

Програмні результати навчання

ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору. ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

Перелік «м’яких навичок» (soft skills), необхідних для здобувачів освіти та майбутніх фахівців у сфері екологічного туризму

«М’які навички» (soft skills)	Обґрунтування
Екологічна свідомість	<ul style="list-style-type: none"> • Усвідомлення здобувачами освіти та майбутніми фахівцями, що вони повинні бути прикладом екологічної відповідальності та культури, популяризувати принципи сталого розвитку і збереження природи. • Розуміння впливу туризму, зокрема масового, на екосистеми та здатність пропагувати екологічний туризм і

	<p>впроваджувати екологічно безпечні практики серед туристів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Підтримка зелених ініціатив та екологічно відповідальних підходів до туризму.
Критичне та аналітичне мислення	<ul style="list-style-type: none"> • Уміння аналізувати ситуацію, що склалася, робити корисні висновки та коригувати поведінку відносно середовища чи оточення, яке проявляється як під час обговорення нової теми у розрізі освітнього компонента. • Здатність оцінювати екологічну ситуацію та вплив туризму на природоохоронні території, а також аналізувати економічні, соціальні та екологічні показники. • Розробка стратегій для вирішення екологічних викликів або непередбачуваних ситуацій у туристичній діяльності.
Комунікативні навички	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність чітко передавати інформацію, ефективно взаємодіяти як під час освітнього процесу, так і з колегами, туристами, місцевими громадами. • Важливо вміти слухати потреби туристів та місцевих мешканців, розуміти їхні інтереси і проблеми. • Врахування різних культурних особливостей відвідувачів з метою уникнення конфліктів і забезпечення комфортної взаємодії.
Гнучкість та адаптивність	<ul style="list-style-type: none"> • Уміння швидко адаптуватися до нових умов як освітнього процесу, так і майбутніх змін в індустрії туризму або рекреаційних послуг. • Адаптація до технологічних змін та нових екологізованих підходів у туристично-рекреаційній діяльності. • Здатність до інноваційного мислення та впровадження нових рішень у контексті сталого розвитку.
Лідерські навички	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність очолювати як студентські ініціативи під час освітнього процесу, так і керувати групами туристів або командою співробітників під час організації туристичних програм. • Впевненість у прийнятті відповідальних рішень у різних складних ситуаціях. • Вміння мотивувати оточення та туристів щодо відповідального ставлення до природи, популяризувати екологічну свідомість.
Навички вирішення конфліктів	<ul style="list-style-type: none"> • Уміння знаходити компроміси між інтересами різних груп як у студентському середовищі, так і в майбутній професійній діяльності. • Здатність до врегулювання конфліктів, які можуть виникати між різними сторонами під час туристичної діяльності на природоохоронних територіях.
Креативність та інноваційність	<ul style="list-style-type: none"> • Вміння пропонувати креативні рішення, створювати унікальні туристичні пропозиції, що враховують екологічні тренди і сталі практики. • Здатність запроваджувати нові підходи у контексті розвитку туризму, зокрема екотуризму та туризму на природоохоронних територіях.
Цифрова грамотність	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність використовувати сучасні цифрові технології під час виконання завдань і освітнього процесу загалом для комунікації та аналізу даних. • Розуміння основ цифрового маркетингу для просування екологічного туризму. • Уміння працювати з системами бронювання, туристичними

	платформами та іншими технологічними рішеннями.
Організаційні навички	<ul style="list-style-type: none"> • Планування та організація часу, зокрема для виконання завдань під час навчання, а в майбутньому – при управлінні екотуристичними маршрутами чи використанням рекреаційних зон. • Здатність планувати, реалізовувати та контролювати виконання завдань у сфері неологічного туризму і рекреаційних послуг.

Організація, форми та методи навчання

Основними формами організації освітнього процесу під час викладання освітнього компонента «Екологічний туризм» є лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувачів вищої освіти. Зважаючи на обставини непереборної сили, весь навчальний контент в електронній формі повинен розміщуватись на платформі для дистанційного навчання Moodle.

У процесі навчання здобувачів вищої освіти, з обов'язковим використанням мультимедійних презентацій, інтерактивних технологій, онлайн-платформ, проводяться різні види лекцій, зокрема лекції-бесіди (діалог з аудиторією), лекції-дискусії, проблемні лекції, лекції-консультації, лекції-прес-конференції. Під час лекційного заняття відбувається як виклад теоретичного матеріалу у розрізі освітнього компонента, так і вільний обмін думками в інтервалах між підтемами, з'ясування проблемних питань, підсумки з використанням евристичної бесіди чи невелика дискусія з висновками викладача.

Під час практичних занять здобувачі освіти під керівництвом викладача, шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань згідно теми, у вигляді презентацій, рефератів і доповідей, закріплюють теоретичні положення освітнього компонента, набуваючи умінь та навичок їхнього практичного застосування. Форми проведення: робота у міні групах, «мозковий штурм», моделювання ситуацій, презентація, ділова гра, Практичні заняття включають: попередній контроль знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їхнім обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їхню перевірку, оцінювання.

Всі форми самостійної роботи направлені на поглиблення і закріплення знань здобувача освіти, розвиток практичних та аналітичних навичок з проблем освітнього компонента під час його освоєння, виконання індивідуальних завдань та науково-дослідної роботи забезпечуються відповідною навчально-методичною літературою.

Стейкхолдери, практики, представники туристичного бізнесу, фахівці, залучені до викладання освітніх компонентів

До викладання освітнього компонента долучаються представники органів державної виконавчої влади в галузі туризму і рекреації, державних та приватних туристичних підприємств, музейних структур, туристичних кластерів, операторів, природоохоронних установ, підприємств готельно-ресторанного бізнесу, за участю яких проводяться так звані гостьові та виїзні заняття.

Розрахунок остаточної оцінки за освітній компонент

Види оцінювання	Кількість балів
Тема 1. Теоретико-методологічні засади становлення екологічного туризму в світі (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	12
Тема 2. Загальна характеристика рекреаційно-ресурсного потенціалу територій щодо розвитку екологічного туризму (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	15
Тема 3. Основні принципи створення маршрутів на природоохоронних територіях та організація екотуристичної діяльності (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	17
Тема 4. Екологічний менеджмент і маркетингові стратегії в екотуризмі (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	12
Тема 5. Соціально-економічні аспекти розвитку екологічного туризму (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	12
Тема 6. Популярні світові й українські дестинації в контексті регіонального розвитку екологічного туризму (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	17
Тема 7. Інновації, тренди, перспективи в екологічному туризмі та сталий розвиток територій (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	15
РАЗОМ	100

Підсумкова оцінка з освітнього компонента «Екологічний туризм» виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ЄКТС відповідно до **Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів Львівського національного університету природокористування.**

Порядок переведення оцінок у систему ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	не зараховано
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	
0-34	F		

Методи контролю та оцінювання

1. Усне опитування: передбачає фронтальне, індивідуальне, комбіноване опитування, детальний аналіз відповідей здобувачів.
2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка: передбачає перевірку письмових відповідей на питання, контрольних і самостійних робіт, оформлення

схем, таблиць, діаграм, написання рефератів, тез конференцій, доповідей на круглих столах, семінарах, виконання презентацій.

3. Практична перевірка: передбачає перевірку виконання практичних робіт, схем, таблиць, діаграм, презентацій; заслуховування доповідей, рефератів, проведення досліджень; складання та розробку документації; вирішення професійних завдань; ділові ігри.

4. Стандартизований контроль: передбачає тестовий контроль знань.

5. Самоконтроль: передбачає самооцінку здобувачами освіти якості засвоєного навчального контенту з компонента загалом, змістовного модуля чи окремої теми на основі зазначених у методичних рекомендаціях питань для самоконтролю.

6. Самооцінка: передбачає критичне ставлення здобувача до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів.

Види контролю: поточний контроль, проміжний контроль і залік.

Академічна політика освітнього компонента

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із деканом і лектором. Усі види робіт з освітнього компонента необхідно виконати і захистити у вказані терміни. Організація та проведення навчального процесу в університеті регулюється **Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування.**

Здобувачі, які пропустили заняття з поважної причини, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка консультацій викладача. Роботи, які здаються і захищаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів). Перескладання проміжних модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Процедура відпрацювання пропущених занять регулюється **Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять.**

Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Здобувачам варто бути толерантними, поважати чужу думку. Заперечення необхідно формулювати в коректній формі. Не допускаються підказування і списування під час здачі самостійних робіт і проміжного контролю, копіювання вирішених завдань іншими особами. Мобільні пристрої під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача. Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі **Положення про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування.**

Пріоритетними у діяльності ЛНУП є заходи щодо запобігання, виявлення та усунення або мінімізації корупційних ризиків, які встановлює **Антикорупційна програма Львівського національного університету природокористування.**

Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. В університеті діє чітка процедура антиплагіатної перевірки, що регулюється **Положенням про**

систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Львівському національному університеті природокористування за допомогою антиплагіатної інтернет системи (програмно-обчислювального комплексу) StrikePlagiarism.

Епідемія коронавірусу та російсько-українська війна стали випробуванням для освіти, тому під час освітнього процесу можливе проведення дистанційного навчання з використанням різноманітних платформ для виготовлення цифрового навчального контенту та онлайн взаємодії. Зокрема, це платформи Moodle, а також Google Classroom, Zoom, Skype, Viber. Політика щодо умов організації освітнього процесу в умовах пандемії регулюється **Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в умовах пандемії, зумовленої COVID-19 у Львівському національному університеті природокористування.**

Перелік використаних і рекомендованих літературних джерел, нормативно-правових актів, інформаційних ресурсів

Основні літературні джерела

1. Вишневецький В.І. Екологічний туризм. Навч. посіб. К.: Інтерпрес ЛТД, 2015. 140 с.
2. Екологічний туризм на природоохоронних територіях Закарпатської області : монографія / Габчак Н.Ф., Дубіс Л.Ф., Мельник А.В., Чир Н.В. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2018. 392 с.
3. Організаційні механізми створення та функціонування екологічних стежок : монографія / Т.М. Микитин та ін. (під заг. ред. Микитина Т.М.). Рівне: Волин. обереги, 2018. 182 с. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/13254/1/>.
4. Сорокіна Г. О. Екологічний туризм : навч. посіб. Луганський національний університет імені Тараса Шевченка. Луганськ : ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 206 с.

Додаткові літературні джерела

1. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ : Альтерпрес, 2010. 404 с.
2. Боруцька Ю. З. Практикум із методики створення еколого-туристичних стежок і маршрутів (з елементами сільського зеленого туризму) : навч.-метод. посіб. Екологічний коледж Львівського національного аграрного університету. Львів, 2020. 166 с.
3. Боруцька Ю. З., Дудяк Р. П., Бугіль С. Я. Формування екоосвідомості студентської молоді крізь призму екологізації туризму. *Екологічні науки : науково-практичний журнал* / Головний редактор О.І. Бондар. К. : ДЕА, 2020. № 6 (33). С.138–144.
4. Боруцька Ю., Крупа О. Теоретично-практичні аспекти проектування екологічних стежок на землях рекреаційного призначення. *Використання й охорона земельних ресурсів: актуальні питання науки та практики* : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 3 березня 2022 року. Львів, 2022. С. 8–10.
5. Ващенко Н. П. Рекреаційні комплекси світу : опорний конспект. К. : КНТЕУ, 2004. 202 с.

6. Величко В. В. Організація рекреаційних послуг: навч. посіб. Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Х. : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. 202 с.
7. Воробйова О. А. Розвиток рекреаційно-туристичної діяльності на територіях природно-заповідного фонду України. Одеса : ІПРЕД НАНУ, 2009. 36 с.
8. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2019. 178 с.
9. Гапоненко Г. І., Парфіненко А. Ю., Шамара І. М. Організація сільського зеленого туризму : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2023. 300 с.
10. Гуштан К., Боруцька Ю., Рибак С. Природознавчий музей як база для підготовки студентів спеціальності 242 Туризм і рекреація у контексті дисципліни «Туризм на природоохоронних територіях». *Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України* : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. Збірник наукових праць / За заг. ред. д.геогр.н. О.В. Колотухи. Дніпро : Середняк Т. К., 2024. С. 282–287.
11. Гуштан К. В., Боруцька Ю. З., Божук Т. І. Формування у студентів спеціальності 242 «Туризм» досвіду практичної організації екологічних турів на природоохоронних територіях. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. Випуск 5К(134) 21. С. 181–187.*
12. Гуштан К., Боруцька Ю., Рибак С. Актуальність і важливість проведення навчальної практики «Екологічні маршрути» для студентів спеціальності 242 «Туризм». *Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України* : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. Збірник наукових праць. Дніпро : Середняк Т. К., 2021. С. 408–413.
13. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: Сучасні концепції менеджменту і маркетингу. Київ : Альтерпрес, 2004. 192 с.
14. Екскурсологія : підручник. За заг. ред. доктора юридичних наук, професора, В. О. Негодченка. Київ : Каравела, 2023. 370 с.
15. Енцикліка «Laudato si» Святішого Отця Франциска про турботу за наш спільний дім. Київ – Івано-Франківськ – Дрогобич : Коло, 2019. 183 с.
16. Зінько Ю. В. Гетьман В.І. Проблеми зрівноваженого туризму у національних парках України. URL: <http://www.ecologylife.ru/tyrizm-2002/problemsi-zrивnovazhenogo-turizmu.html>.
17. Іванюк, П., & Боруцька, Ю. (2024). Анімаційно-екскурсійна діяльність і природотерапія як способи реабілітації для людей з інвалідністю та посттравматичним синдромом. *Економіка та суспільство*, (66). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-63>.
18. Корж Н. В., Басюк Д. І. Управління туристичними дестинаціями : підручник. Вінниця : «ПП«ТД Едельвейс і К», 2017. 322 с.
19. Крупа О. М., Боруцька Ю. З., Іванюк П. В. Наукові дослідження інноваційних напрямів повоєнного відновлення туристично-краєзнавчої та рекреаційно-екскурсійної галузей в Україні. *Наукові перспективи: журнал*. 2024. № 8(50), 2024. С. 450-459.

20. Кушнірук Ю.С. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2012. 146 с.
21. Любіцева О.О., Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України : навч. посіб. К. : Альтерпрес, 2007. 369 с.
22. Мальська М. П. Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму: підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 244 с.
23. Методика створення екологічної стежки. URL: https://www.ipro.if.ua/predmety/geo/media/files/Metod_SES_2011.pdf.
24. Організація та методика оздоровчої фізичної культури і рекреаційного туризму : навч. посіб. / О. М. Жданова, А. М. Тучак, І. В. Котова, В. І. Поляковський. Луцьк : Вежа, 2000. 248 с.
25. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. Одеса : ОНЕУ, 2016. 262 с.
26. Словник-довідник: туризм і природно-рекреаційний потенціал / Грановська В. Г., Морозов О. В., Крикунова В. М., Морозова О. С. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 108 с.
27. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.
28. Borutska, Y., Dydiv, I., Krupa, O., Hryhorieva, L., & Sylkin, O. (2024). Methodology And Application of Innovative Technologies to Ensure Sustainable Development: Formation of Eco-Awareness Through the Prism of Ecotourism. *Journal of Ecohumanism*, 3(4), 1357–1367. <https://doi.org/10.62754/joe.v3i4.3666>. (*Scopus*).
29. Borutska, Y., Krupa, O., Babych, L., Zhurba, I., Hryndii, O. (2024). Marketing policy with targeting to attract new customers to ecological recreation areas in the context of sustainable development of the region. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, Vol. 19, No. 4, pp. 1579-1587. <https://doi.org/10.18280/ijstdp.190434>. (*Scopus*).
30. Borutska, Y., Vashchyshyn, M., Zhurba, I., Leskiv, H., Taranenko, H., Panteleiev, M. (2023). State environmental impact management in ecological tourism development. *International Journal of Design & Nature and Ecodynamics*, Vol. 18, No. 5, pp. 1247–1254. <https://doi.org/10.18280/ijdne.180527>. (*Scopus*).
31. Chai-Arayalert, S. (2020). Smart application of learning ecotourism for young ecotourists. *Cogent Social Sciences*, 6(1), 1772558. <https://doi.org/10.1080/23311886.2020.1772558>.
32. Zhyvko, Z., Borutska, Y., Alkema, V., Panchenko, V., Kundytskiy, O., Zhyvko, M., Rodchenko, S., & Shehynska, A. (2024). Geospatial Organization of Tourism and Recreation.(Z. Zhyvko, Ed.). OÜ “Scientific Center of Innovative Research”. 232 p. Estonia. ISBN 978-9916-9927-7-7. DOI: <https://doi.org/10.36690/GEO-OTR>.

Нормативно-правові акти

1. Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0679-09#Text>.
2. Про туризм : Закон України. Редакція від 04.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>.

3. Про природно-заповідний фонд України : Закон України. Редакція від 08.08.2021. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-12/page>.
4. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України. Редакція від 01.01.2021. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.
5. Про культуру : Закон України. Редакція від 16.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.
6. Про охорону культурної спадщини : Закон України. Редакція від 25.01.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>.
7. Про утворення Ради туристичних міст і регіонів : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0204731-16>.
8. Про затвердження Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF#n8>.
9. Про сільський зелений туризм : Проект Закону України . Редакція від 04.11.2018. URL: [http:// http://infotour.in.ua/pro_siltur.htm](http://infotour.in.ua/pro_siltur.htm).
10. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80>.

Інформаційні ресурси

1) Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.
- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2;
- Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13;
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ, вул. Драгоманова, 17;
- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а.

2) Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет із переліком сайтів:

1. Всесвітня туристична організація. URL: <https://www.unwto.org>.
2. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua>.
3. Національна туристична організація України. URL: <https://www.ntoukraine.org>.
4. Міжнародний туристичний салон «Україна». URL: <https://www.ukraine-itm.com.ua/uk-UA/>.
5. Українська асоціація активного та екологічного туризму. URL: <http://www.uaeta.net>.
6. Віртуальне навчальне середовище ЛНУП. URL: <https://moodle.lnup.edu.ua/>.